

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ



Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії

Силабус
навчальної дисципліни
«ПРАКТИКА ВИКОНАВСЬКА»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань — 02 Культура і мистецтво
Спеціальність — 024 Хореографія
Освітня програма — Бальна хореографія
Основний компонент
Мова викладання - українська

Харків, 2024

Розробник:
старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії

Олександра Широковська

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
Протокол №1 від «20» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
Протокол №5 від «28» жовтня 2024 р.

Завідувач кафедри
сучасної та бальної хореографії, доцент
кандидат мистецтвознавства



Наталія СЕМЕНОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва
Протокол №4 від «29» жовтня 2024 р.

Голова ради ФХМ
декан факультету
хореографічного мистецтва, доцент,
кандидат мистецтвознавства



Ірина МОСТОВА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1	Назва курсу	Мистецтво балетсестера
2	Викладач	 Олександра Широковська https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/sbh/shirokovskaya.html
3	Контактні дані викладача (телефон та e-mail)	Широковська О.М. oleksandra_shirokovska@xdak.ukr.education shirokovskaya_aleks@ukr.net +38 050 634 19 28
4	Інформації про консультації	код курсу в Classroom 1 курс БХ ДФН qskarqt 2 курс БХ ДФН s4ceowd 3 курс БХ ДФН 3zwx44y 2 курс БХ ЗФН fxfsssp 3 курс БХ ЗФН gkwxtik онлайн-консультації – час за узгодженням здобувача вищої освіти та викладача
5	Логіка вивчення курсу	Пререквізити. Засвоєнню дисципліни передують опанування методики виконання рухів європейського, латиноамериканського танцю, удосконалення виконавської майстерності через практичні завдання, що виконуються на фахових дисциплінах Постреквізити. Здобуті навички використовуються у балетмейстерській та викладацькій діяльності

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«**Практика виконавська**» є обов'язковою навчальною дисципліною професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва, вивчається в 2, 3, 5 семестрах.

Мова викладання – українська. Форма проведення занять: практичні заняття та самостійна робота.

Курс спрямований на оволодіння здобувачами знаннями та навичками виконання та викладання європейських та латиноамериканських бальних танців. Знайомить з технікою виконання європейських та латиноамериканських бальних танців. Здобувачі опановують вміння створювати навчальні та конкурсні варіації та композиції різного рівню складності, методично грамотно будувати заняття з європейського та латиноамериканського бального танцю. Завданням курсу є також розвиток координації, пластичності, спритності, легкості, музикальності, манери, почуття ритму та стилю виконання обох програм бальних танців, формування хореографічної виконавської майстерності. Дисципліна сприяє всебічному вихованню танцівника.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Всебічне виховання танцівника; оволодіння здобувачами знаннями та навичками виконання та викладання європейських та латиноамериканських бальних танців; знайомство та досконале оволодіння технікою виконання європейських та латиноамериканських бальних танців; набуття навичок створення навчальних та конкурсних варіацій та композицій різного рівню складності, опанування методів побудови занять з європейського та латиноамериканського бального танцю; розвиток координації, пластичності, спритності, легкості, музикальності, манери, почуття ритму та стилю виконання обох програм бальних танців, формування хореографічної виконавської майстерності.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

- **ЗК02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
 - **ЗК05.** Навички здійснення безпечної діяльності.
-
- **СК03.** Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
 - **СК04.** Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
 - **СК05.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти
 - **СК06.** Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва
 - **СК07.** Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

- **СК08.** Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- **СК10.** Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіамистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.
- **СК11.** Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
- **СК12.** Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- **СК16.** Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і доброчинних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- **ПР05.** Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги
- **ПР08.** Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- **ПР09.** Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно категоріальним апаратом.
- **ПР10.** Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
- **ПР11.** Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- **ПР13.** Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- **ПР14.** Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
- **ПР16.** Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
- **ПР18.** Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
- **ПР19.** Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	<i>Основна освітня компонента</i>
Формат курсу	<i>Денна форма навчання, 2,3,5-й семестри</i>
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 18 Загальна кількість годин – 540 <i>Аудиторних</i> Денна форма навчання – 180 Заочна форма навчання - 60

	<i>Самостійної роботи здобувача</i> Денна форма – 360 Заочна форма навчання -480
Технічне і програмне забезпечення	Практика проходить розосереджено. Репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) - у разі навчального процесу офлайн Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.
Форми, види навчальних занять та +методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: практичні заняття Методи: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації
Поточний контроль	Виступи здобувачів на практичних заняттях, спілкування, аналіз літератури, контрольні заходи; контрольні заняття з оцінюванням рівня виконавської майстерності, перевірка виконання завдань виступи здобувачів на творчих заходах та презентація власних творів на концертах, фестивалях, тощо.
Підсумковий контроль	Залік
Політика курсу	Умовами опанування навчальної дисципліни «<i>Практика виконавська</i>» є: • систематичне виконання усіх поставлених завдань; • дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); • дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); • запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb2_2.pdf • невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvyk_s2.pdf) • визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у

	ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf
--	--

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА/ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва розділів та тем	Усього	Практ.	Сам. роб.
			дфн/зфн	дфн/зфн
1 КУРС 2 СЕМЕСТР				
РОЗДІЛ 1. Індивідуальна підготовка артиста-здобувача до начала виконання танцювальних номерів або концертної програми				
1	Індивідуальний психотренінг.	18	6/2	12/16
2	Самомасаж.	24	8/2	16/22
3	Розігрів.	24	8/2	16/22
РОЗДІЛ 2. Розвиток виконавської майстерності в латиноамериканських бальних танцях				
4	Види одиничних дій в латиноамериканських бальних танцях, технічні особливості виконання	24	8/2	16/22
5	Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій рівня <i>student, associate, member, fellow</i>	36	12/4	24/32
РОЗДІЛ 3. Розвиток виконавської майстерності в європейських бальних танцях Хореографічний образ.				
6	Робота над основними позиціями та лініями в європейських бальних танцях	18	6/4	12/14
7	Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій рівня <i>student, associate, member, fellow</i>	36	12/4	24/32
	Усього за семестр	60	60/20	120/160
2 КУРС 3 СЕМЕСТР				
РОЗДІЛ 4. Засвоєння методичних принципів та основ підготовки танцівника				
8	Основи фізичної, хореографічної, технічної, психологічної, тактичної, теоретичної підготовки.	24	8/4	16/20
9	Робота над хореографічним образом танцівника	24	8/4	16/20

РОЗДІЛ 5. Розвиток виконавської майстерності в латиноамериканських бальних танцях рівня freestyle				
10	Методичний аналіз танцювальних технік	12	4/2	8/10
11	Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій рівня freestyle	120	40/10	80/110
	Усього за семестр	180	60/20	120/160
3 КУРС 5 СЕМЕСТР				
РОЗДІЛ 6. Розвиток виконавської майстерності в європейських бальних танцях рівня freestyle				
12	Удосконалення техніки виконання фігур-ліній в танцях європейської програми, їх з'єднань в комбінації	24	8/2	16/22
13	Удосконалення техніки стрибків в танці квікстеп	18	6/2	12/16
РОЗДІЛ 7. Робота над техніками секвей				
14	Основні принципи секвей. Комбінація різних танців програми в одну хореографічну композицію.	30	10/2	20/28
15	Основні принципи володіння сценічним простором при виконанні секвей. Робота над виразністю та емоційною складовою.	24	8/2	16/22
РОЗДІЛ 8. Удосконалення техніки виконання секвей				
16	Індивідуальна техніка та техніка парна. Взаємодія партнерів в підтримках	42	14/6	28/36
17	Робота над поєднанням танцювальної техніки та акторської виразності.	42	14/6	28/36
	Усього за семестр	60	60/20	120/160
	РАЗОМ	540	180/60	360/480

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка знань та умінь студентів з дисципліни здійснюється за даними поточного та підсумкового контролю.

Розподіл балів за методами поточного контролю:

- виконання практичного завдання — 1-5 балів
- самостійна робота - 1- 5 балів
- зарахування результатів неформальної освіти – за рішенням кафедри на основі заяви здобувача та наданих даних (до 10% загальної кількості балів, відведених на поточний контроль).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — до 60 балів

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3		ЗАЛІК	СУМА
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
5	5	10	10	10	10	10		

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 4		РОЗДІЛ 5		ЗАЛІК	СУМА
T8	T9	T10	T11	40	100
10	20	10	20		

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 6		РОЗДІЛ 7		РОЗДІЛ 8		ЗАЛІК	СУМА
T12	T13	T14	T15	T16	T17	40	100
10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(денна форма)

№ з/п	Назва теми	Хід виконання роботи(питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література	Кількість балів, яку може отримати здобувач
-------	------------	---	--------------------------	---

1	Тема Індивідуальний психотренінг	1. Завдання 1. Розібрати функції, які виконує танець з моменту своєї появи: 1.Ритуальна (сакральна) - танець як найбільш природний спосіб встановлення зв'язку зі «священним», первісна символічна мова людства; 2.Комунікативна - танець як первинна мова, спосіб передачі знань й кодифікація спілкування між статями; 3.Ідентифікаційна - танець як спосіб самовизначення, до того ж саме, у цьому випадку - це, у першу чергу, приналежність своєму племені, статі, розділена спільність, без якої неможливе виживання; 4.Експресивна - танець як гра й найперше вільне, не завжди чітко функціональне, самовираження; 5.Катарсична (рекреаційна) - танець як спосіб розрядки емоційної й фізичної напруги, шлях до вивільнення внутрішніх переживань Завдання 2. Засвоїти три головні компоненти танцювального руху, танцювальної виразності: - Усвідомлення (частин тіла, подиху, почуттів, образів, невербальних подвійних повідомлень, коли спостерігається дисонанс між вербальним і невербальним повідомленням людини). - Збільшення виразності рухів (розвиток гнучкості, спонтанності, розмаїтості елементів руху, включаючи фактори часу, простори й сили руху, визначення границь свого руху і їхнє розширення). - Автентичний рух (спонтанна, танцювально-рухова імпровізація, що йде від внутрішнього відчуття, що	9,8	3
---	--	--	-----	---

		включає в себе досвід переживань і почуттів і провідна до інтеграції особистості). Завдання 3. Робота з емоціями. - формування значущих мотивів змагальної та концертної діяльності, постановка адекватних завдань; - оволодіння методикою формування оптимального емоційного стану перед змаганнями та концертами; - розробка і освоєння індивідуальної системи безпосередньої підготовки до виступу; - вдосконалення методики саморегуляції психічних станів; - формування емоційної стійкості до стресу; - вивчення методів збереження нервово-психічної свіжості, профілактика психічних перенапруг.		
2	Тема Самомасаж.	2. Завдання 1. Вивчення основних правил самомасажу: - Вибір найбільш фізіологічної пози - Розслаблення м'язів - Вивчення місцезнаходження лімфатичних судин та залоз, які необхідно оминати при самомасажі Завдання 2. Набуття навичок та вивчення принципів самомасажу: самомасаж голови, обличчя, шиї; самомасаж грудної клітини; самомасаж живота; самомасаж спини, поперекової зони, сідничних м'язів; самомасаж верхніх та нижніх кінцівок Завдання 3. Вивчити види та принципи спортивного масажу: тренувальний	1-8	3

		масаж, попередній масаж та відновний масаж; масаж при спортивних травмах		
3	Тема 3. Розігрів	Завдання 1. Вивчити принципи загального обсягу, розподілення тривалості занять, кількості учнів в групах залежно від рівню підготовки танцівників Завдання 2. Поняття «розминка», «спеціальна фізична підготовка», «загально фізична підготовка» Завдання 3. Рухливість суглобів. Тренувальні вправи на розвиток сили та витривалості, вправи на швидкість рухів та необхідність чергування їх з вправами на час рухової реакції, вправи на повторні руху і максимальні швидкості. Завдання 4. Вивчення та відпрацювання акробатичних елементів та комбінацій з них. Парна акробатика, групова акробатика. Шпагати (правий, лівий повздовжній, поперековий), мости, зтяжки, переكاتи, рондати, колеса, перекиди (вперед. назад), «пістолети» (на правій та на лівій нозі), складка, ластівка, перекид-стрибок	4,5,7	5
4	Тема 4. Види одиничних дій в латиноамериканських бальних танцях, технічні особливості виконання	Завдання 1. Єдність руху і музики в її елементарній формі на початковому етапі навчання. Завдання 2. Організація рухів в умовах певного темпу і ритму, поступове ускладнення музичного оформлення відповідно до розвитку рухів і вправ. Завдання 3. Одиничні дії: крок, перенесення ваги, ротація, лок-степ, бейзік баунс, кік, флік, апель, спіраль, пірует, свівл, кубінська дія (Cuban action), чек, свінг, контракція, латинський хрест(крос), сюр пляс. Принципи роботи суглобів в одиничних діях в латиноамериканських танцях.	8,9	5

		Позиції рук, позиції тулуба, взаємодія корпусу та рук. Завдання 4. Тренувальні вправи з базових елементів танців латиноамериканської програми. Завдання 5. Позиції пари в латиноамериканському бальному танці. Завдання 6. «Золоті варіації» ча-ча-ча, румби – Основний крок у відкритій позиції, відкритий хіп-твіст, віяло, алемана, розкриття назовні вправо, закритий хіп-твіст, віяло, хокейна ключка. Відпрацьовування техніки виконання.		
5	Тема 5. Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій	Завдання 1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел підготувати композиції з наступних танців: Ча-ча-ча Самба Румба Пасодобль Джайв Завдання 2. Розібрати позиції пари в композиціях танців. Завдання 3. Відпрацьовування композицій ча-ча-ча, самби, румби, пасодоблю, джайву згідно принципів природовідповідності, ампліфікації (розширення можливостей), збагачення та розвитку техніки виконання, використання індивідуальних, вольових, психо-емоційних та естетично-почуттєвих особистостей танцівника, комплексності та інтерпретації осмисленого танцювання, дотримання	5-10	5

		історичних та стилістичних особливостей кожного танцю.		
6	Тема 6. Робота над основними позиціями та лініями в європейських бальних танцях.	Завдання 1. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - закрита позиція Завдання 2. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - променадна позиція Завдання 3. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - контрпроменадна позиція Завдання 4. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - фоловей позиція Завдання 5. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - контрфоловей позиція Завдання 6. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - позиція крило Завдання 7. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - позиція ззовні партнера (аутсайд позиція) Завдання 8. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - позиція кут зправа (сейм фут ланч позиція) Завдання 9. Вивчення деталей побудови індивідуально та в парі - позиція кут зліва (хінч лайн позиція)	1,2,8,15	5

7	Тема 7. Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій	Завдання 1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати композицію з Повільного вальсу: Завдання 2. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати композицію з Танго Завдання 3. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати композицію з Повільного фокстроту Завдання 4. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати композицію з Квікстепу Завдання 5. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати композицію з Віденського вальсу	8,12,15	5
8	Тема 8. Основи фізичної, технічної, психологічної, тактичної, теоретичної підготовки	Завдання 1. Вивчення основ фізичної підготовки танцівника. Загальна фізична підготовка (ЗФП) - спрямована на зміцнення здоров'я та різнобічний розвиток танцюриста. Спеціальна фізична підготовка (СФП) - спеціально організований процес, спрямований на успішне освоєння та якісне виконання рухів конкретного виду танцю Завдання 2. Технічна підготовка, як процес формування техніки рухів та вдосконалення її до максимально високого ступеня, включаючи педагогічний, естетичний, психологічний, фізіологічний, біомеханічний аспекти підготовки. Завдання 3. Хореографічна підготовка, як процес навчання техніці рухів, елементів та з'єднань чотирьох танцювальних	12,15	5

		систем: класичного, історико-побутового, народно-сценічного та бального танцю. Завдання 4. Базова психологічна підготовка включає: розвиток важливих психологічних загальних функцій та якостей (уваги, мислення, пам'яті, уяви); розвиток професійних важливих здібностей (координації, музичності, емоційності, здатності до самоаналізу); формування значних моральних та волевих якостей (цілеспрямованості, дисциплінованості, завзятості, самостійності, ініціативності); формування умінь регулювати психічний стан, зосереджуватись перед виступом. Вивчення основ психологічної підготовки до репетицій та до виступів. -Формування значних мотивів змагальної діяльності, постановка адекватних завдань; -Оволодіння методикою формування оптимального емоційного стану перед змаганнями; -Розробка та освоєння індивідуальної системи безпосередньої підготовки до виступу Завдання 5. Тактична підготовка. Принципи підготовки танцівника до ефективної реалізації своїх індивідуальних можливостей, основи підбору танцівників в пару, вибір рухів згідно класу майстерності, раціональне використання індивідуальних можливостей, розробка способів поведінки в екстремальних ситуаціях, підбір зовнішнього оформлення пари – костюми, зачіска, макіяж Завдання 6. Теоретична підготовка, як процес оволодіння спеціальними знаннями, що стосуються танцювальної діяльності: історією культури та історією інших видів хореографії, історією бального танцю, основами музичної грамоти та		
--	--	---	--	--

		хореографічної композиції, історією костюма. Завдання 7. Артистична підготовка – робота над танцювальною виразністю, над створенням художнього образу, над пластичною та музичною складовою образу, над естетикою ліній тіла, культурою руху, манерою тримати поставу залежно від образу та танцювального матеріалу, пантомімою та мімікою, ракурсом, акторським перевтіленням, над змістом та якістю танцювальних жестів		
9	Тема 9. Робота над хореографічним образом танцівника	Завдання 1. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Народний танець – першоджерело хореографічного мистецтва Завдання 2. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Художній образ в хореографічному мистецтві Завдання 3. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Музичний образ як рушійна сила у створенні хореографічного образу Завдання 4. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Драматургічний розвиток художнього образу і композиційний план Завдання 5. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Психологічні і хореографічні логіки у створенні художнього образу Завдання 6. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Хореографічний текст (образно-виразна пантоміма, виразна пластика тіла, міміка і лексика) Завдання 7. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Злиття музичного і хореографічного образів – цільність художнього образу в хореографії Завдання 8. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Талант балетмейстера –	12,15	5 балів за завдання 1-5; 5 балів за завдання 6-9

		необхідна умова створення цільного художнього образу в хореографії Завдання 9. Вивчення та досконалий розбір підтеми: Внутрішня і зовнішня техніка артиста, як основний засіб виразності		
10	Тема 10. Методичний аналіз танцювальних технік	Завдання 1. Основний ритм і темп танцювального руху в танцях ча-ча-ча, самба, румба, пасодобль, джайв. Виконання танцювальних кроків і рухів корпусу відповідно до ритмічної структури основних фігур і елементів, характерних для кожного танцю. Дотримання основної ритмічної структури. Швидкість кроків і руху корпусу для найбільш глибокого, характерного для кожного танцю заповнення музичної структури такту. Ускладнення ритмічної структури фігур, елементів, технічних дій в поєднанні з музикою та відображення музичного матеріалу і характеру танцю Завдання 2. Техніка роботи ніг і стопи в танцях ча-ча-ча, самба, румба, пасодобль, джайв. Позиції стоп. Розподіл ваги на опорній стопі. Напрямок руху ніг по відношенню до корпусу відповідно до малюнку фігури або елемента, що виконується, Позиції протидії корпусу. Контроль руху махової ноги. Постановка стопи на відповідну частку- носок, подушечка, каблук, плоско, відповідно до опису фігур в підручнику. Робота ніг на підйом корпусу, без підйому стопи, з підйомом у стопі. Робота колінного суглобу опорної та махової ноги Завдання 3. Лінії корпусу: лінія хребта, лінії стегон, положення тазу, лінії плечей, лінії шиї, позиції голови, позиції рук, бічні лінії корпусу, положення корпусу, характерне для танцю, що	12,15	5

		виконується, позиції корпусу. Їх елегантність, природність, відповідність до танцю, що танцюється. Завдання 4. Динаміка. Баланс. Ведення, Амплітуда. Обсяг руху, елементу, фігури, відповідно до ритмічної структури танцю, технічних дій, характеру танцю Завдання 5. Музикальність: - емоційна чутливість музики, артистизм, можливості парив єдиному стані шляхом створення образів та побудови сюжету розкрити характер і настроїв мелодії, що звучить, відповідно до ритмічної та історичної характерної основи танцю		
11	Тема 11. Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій рівня freestyle	Завдання 1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів підготувати композиції з наступних танців: 1) Ча-ча-ча 2) Самба 3) Румба 4) Пасодобль 5) Джайв Завдання 2. Перевірити музичну органічність композицій, грамотність відображення музики, її акцентів Завдання 3. Перевірити гармонійність поєднання елементів з великим переміщенням і без нього Завдання 4. Врахувати відповідність фізичним можливостям танцюристів і їх рівнем підготовки Завдання 5. Проконтролювати відповідність індивідуальним	12,15	5 балів за завдання 1-5; 5 балів за завдання 6-9

		особливостям партнерів, наприклад ростовим, ваговим та ін. Завдання 6. Продумати акробатичні елементи, підтримки та пози, які є необхідність використати в композиції Завдання 7. Вивчити рухи з інших видів хореографії, які будуть використовуватись в композиціях.		
12	Тема 12. Удосконалення техніки виконання фігур-ліній в танцях європейської програми, їх з'єднань в комбінації	Завдання 1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Lunge. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми. Завдання 2. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Same foot lunge. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми. Завдання 3. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Over sway. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми. Завдання 4. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Throwaway Over sway. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми. Завдання 5. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Hinch line. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.	8,9,15	5

		Завдання 6. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Contra check. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми. Завдання 7. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру X-line. Розглянути ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.		
13	Тема 13. Удосконалення техніки стрибків в танці квікстеп	Завдання 1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Perreperpot Завдання 2. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Scatter (Continuous) Chasse to Right Завдання 3. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Scatter (Continuous) Chasse to Left Завдання 4. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Pendulum Points Завдання 5. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Stutter Chasses to Hover Завдання 6. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Running Fishtail from PP Завдання 7. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та	8,9	5

		відеоматеріалів відпрацювати фігуру Bounce Locks Завдання 8. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Rocket Завдання 9. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру, Left Side Runs to PP from Open Natural Turn Завдання 10. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Scissor Kicks Завдання 11. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів відпрацювати фігуру Topsy to Side Check, Back Check & Oversway		
14	Тема 14. Основні принципи секвей. Комбінація різних танців програми в одну хореографічну композицію.	Завдання 1. Розглянути перспективи розвитку різновиду конкурсного бального танцювання – секвей. Принципова відмінність між секвей та шоуденс Завдання 2. Змагальні правила та вимоги яких необхідно притримуватись при створенні композиції секвей: тривалість музичного супроводу, тривалість композиції, кількість танців однієї програми, які використовують при створенні композиції, допустима кількість підтримок, вимоги щодо костюмів Завдання 3. Розібрати характеристику секвей - музикальність (відповідність основному ритму музичного супроводу, динаміки виконання танцювальних рухів темпу та характеру музичного	8,9	5

		супроводу, фразоутворенню музичного супроводу) Завдання 4. Розібрати характеристику секвей - індивідуальна майстерність (якісне виконання парою танцювальних рухів, синхронність, побудова корпусних ліній, статичний та динамічний баланс пари)		
15	Тема 15. Основні принципи володіння сценічним простором при виконанні секвей. Робота над виразністю емоційною складовою. та	Завдання 1. Розібрати характеристику секвей - лінії та малюнки (точність виконання ліній у характерних фігурах та у процесі їх створення, у ході перебудов пари, у статиці та динаміці) Завдання 2. Розібрати характеристику секвей - використання простору майданчика (танцювання по всій площині майданчика з використанням основних фігур, що базуються на переміщенні) Завдання 3. Розібрати характеристику секвей - виконання перебудов (разворот-зміна напрямку, виконання прогресивних фігур, фігури зі зміною напрямку обертальних рухів, перебудови між фігурами з використанням змінного ритму) Завдання 4. Розібрати характеристику секвей - артистизм (художнє образне втілення парою характерних особливостей музичного тексту та хореографічної партитури), синхронність, рівномірність, безперервність композиції, образне художнє втілення просторових рішень композиції, якість втілення просторових рішень композиції, цільність пари, рівень майстерності образного художнього відтворення.	8.9	5

16	Тема 16. Індивідуальна техніка та техніка парна. Взаємодія партнерів в підтримках	Завдання 1. Відпрацювати синхронність виконання парою танцювальних рухів в композиції секвей Завдання 2. Перевірити тривалість виконання в композиції парою підтримок, їх кількість, доречність, відповідність рівню майстерності виконавців, технічну якість Завдання 3. Перевірити композицію секвей на безперервність переходів з однієї частини до іншої, та коректне поєднання фрагментів Завдання 4. Перевірити вміст елементів та лексики з інших видів хореографії в композиції секвей (їх тривалість повинна не перевищувати 25% від загального часу виконання танцю) Завдання 5. Відпрацювати композицію секвей за принципом контрастності та єдиного стилю частин	5-10	5
17	Тема 17. Робота над поєднанням танцювальної техніки та акторської виразності.	Завдання 1. Обговорення досліджених студентом джерел і матеріалів, що відображатимуться в номері. Визначення теми та ідеї номеру Завдання 2. Перевірка, обговорення проведеного аналізу музичного матеріалу та його обробки (при необхідності) Завдання 3. Обговорення складеного постановочного плану. Робота щодо вдосконалення хореографічного тексту Завдання 4. Перевірка гармонійності поєднання елементів з великим переміщенням і без нього Завдання 5. Перевірка відповідності композиції фізичним можливостям танцюристів і їх рівнем підготовки	1-15	5

		Завдання 6. Контроль відповідності фізіологічним особливостям партнерів, наприклад ростовим Завдання 7. Демонстрація акробатичних елементів, підтримок та поз, та аналіз необхідності використання їх в композиції Завдання 8. Вивчення рухів з інших видів хореографії, які будуть використовуватись в композиціях.		
--	--	--	--	--

10. ТЕМИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість балів, яку може отримати здобувач
1	Індивідуальний психотренінг.	2
2	Самомасаж.	2
3	Розігрів.	5
4	Види одиничних дій в латиноамериканських бальних танцях, технічні особливості виконання	5
5	Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій	5
6	Робота над основними позиціями та лініями в європейських бальних танцях	5
7	Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій	5
8	Основи фізичної, технічної, психологічної, тактичної, теоретичної, змагальної підготовки	5
9	Робота над хореографічним образом танцівника	5+5
10	Методичний аналіз танцювальних технік	5
11	Робота над характером, манерою, стилем виконання рухів, комбінацій, танцювальних композицій рівня freestyle	5+5

12	Удосконалення техніки виконання фігур-ліній в танцях європейської програми, їх з'єднань в комбінації	5
13	Удосконалення техніки стрибків в танці квікстеп	5
14	Основні принципи секвей. Комбінація різних танців програми в одну хореографічну композицію.	5
15	Основні принципи володіння сценічним простором при виконання секвей. Робота над виразністю та емоційною складовою.	5
16	Індивідуальна техніка та техніка парна. Взаємодія партнерів в підтримках	5
17	Робота над поєднанням танцювальної техніки та акторської виразності.	5

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1 курс 2 семестр

1. Поясніть роль танцю як засобу вираження емоцій
2. В чому полягають особливості експресивної поведінки особистості?
3. Які функції виконує танець з моменту своєї появи?
4. Назвіть три головні компоненти танцювального руху, танцювальної виразності:
5. Як сформувати в танцівника значущі мотиви змагальної та концертної діяльності?
6. Опишіть методику формування оптимального емоційного стану перед змаганнями та концертами
7. У чому полягає розробка і освоєння індивідуальної системи безпосередньої підготовки до виступу?
8. Які методи збереження нервово-психічної свіжості та профілактики психічної перенапруги ви можете назвати?
9. Назвіть основні поняття та правила масажу.
10. Які типи масажу ви можете назвати? Їх характеристики?
11. Опишіть гігієнічні основи масажу, вимоги, показання та протипоказання
12. Розкажіть правила самомасажу:
13. Детально опишіть види та принципи спортивного масажу
14. Що таке швидко-силові якості, координація?
15. Сформулюйте поняття «почуття ритму». Як розвинути в танцюриста вміння слухати музичний ритм та потрапляти в нього?
16. Назвіть типи занять з хореографії. Як саме вони сприяють розвитку вихованців, виявляють їх здібності та обдарування, прищеплюють інтерес до творчої діяльності, розвивають фізичні, ритмічні, артистичні якості танцівника?
17. Поясніть поняття «розминка», «спеціальна фізична підготовка», «загально фізична підготовка»
18. Пр продемонструйте тренувальні вправи на розвиток сили та витривалості, вправи на швидкість рухів, вправи на час рухової реакції, вправи на повторні рухи і максимальні швидкості.
19. В чому є єдність руху і музики в її елементарній формі на початковому етапі навчання?

20. В чому полягає методика засвоєння рухів в умовах певного темпу і ритму?
21. Перерахуйте та продемонструйте одиничні дії в латиноамериканських танцях. Опишіть позиції рук, позиції тулуба, взаємодію корпусу та рук в одиничних діях.
22. Назвіть та покажіть позиції пари в латиноамериканському бальному танці.
23. Опишіть техніку виконання «Золотої варіації» ча-ча-ча, румби
24. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції ча-ча-ча
25. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції самби
26. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції румби
27. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції пасодоблю
28. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції джайву
29. Опишіть правила та техніку побудови індивідуальних позицій (позиції рук, стоп, голови) та парних позицій в європейських бальних танцях
30. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції повільного вальсу:
31. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції танго
32. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції повільного фокстроту
33. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції квікстепу
34. Пропонуйте та надайте письмовий запис композиції віденського вальсу

2 курс 3 семестр

1. У чому полягає специфіка постановочної роботи хореографа в колективі бального танцю з виконавцями різного професійного рівня та різного віку?
2. Що таке продуктивний та репродуктивний підхід до рішення творчих завдань?
3. Дайте пояснення що включає в себе загальна фізична підготовка та спеціальна фізична підготовка танцівника
4. Назвіть складові технічної підготовки виконавця бального танцю
5. Які аспекти хореографічної підготовки виконавця бального танцю необхідні для досягнення високого рівня підготовки?
6. Що повинно бути включено в психологічну підготовку танцюриста?
7. В чому полягає тактична підготовка танцівника та танцювальної пари до ефективної реалізації своїх можливостей?
8. Яка теоретична підготовка є необхідною в процесі оволодіння спеціальними знаннями, що стосуються танцювальної діяльності?
9. Дайте пояснення що включає в себе артистична підготовка танцівника
10. Надайте пояснення поняттю «художній образ»
11. Що є основними виражальними засобами танцю?
12. Розкрийте поняття «драматургія танцювального твору»
13. Розкрийте тему «музичний образ як рушійна сила у створенні хореографічного образу»
14. В чому полягає психологічна та хореографічна логіка в створенні художнього образу?
15. Як хореографічний текст допомагає створити хореографічний образ?
16. Поясніть вплив внутрішньої та зовнішньої техніки артиста на розкриття хореографічного образу.
17. Дати визначення поняттю «латиноамериканський бальний танець»
18. Назвіть основний ритм і темп танцювального руху в танцях ча-ча-ча, самба, румба, пасодобль, джайв

19. Яке характерне для кожного латиноамериканського бального танцю заповнення музичної структури такту
20. Поясніть основні засади техніки роботи ніг і стопи в танцях ча-ча-ча, самба, румба, пасодобль, джайв - позиції стоп, розподіл ваги на опорній стопі
21. Опишіть принципи побудови ліній корпусу відповідно до латиноамериканського танцю, що виконується
22. Надайте пояснення понять динаміка, баланс, ведення, амплітуда, обсяг руху
23. Що включає в себе поняття музикальність
24. Поясніть розподіл фігур латиноамериканської програми на "базові" і "ускладнені"
25. Роз'ясніть поняття: динамічна органічність; композиційна органічність; художня образність; багатство і різноманітність танцювальної лексики (в том числі поз, трюкових і акробатичних фігур) і її доречність; відповідність рівню майстерності танцюристів; відповідність музикальній фразировці, ритміці і мелодиці танцю; імпровізаційність і варіативність в композиції латиноамериканського бального танцю
26. Як обумовлені особливості створення композиції латиноамериканського бального танцю його конкурсною специфікою.
27. Продемонструйте та надайте письмовий запис композиції ча-ча-ча рівню freestyle
28. Продемонструйте та надайте письмовий запис композиції самби рівню freestyle
29. Продемонструйте та надайте письмовий запис композиції румби рівню freestyle
30. Продемонструйте та надайте письмовий запис композиції пасодоблю рівню freestyle
31. Продемонструйте та надайте письмовий запис композиції джайву рівню freestyle
32. Поясніть розподіл фігур європейської програми на "базові" і "ускладнені" (*advanced*).
33. Надайте пояснення основним термінам європейського бального танцю: позиції стоп, ПРК, ППРК, збоку партнера, провідне плече, лінія танцю, побудова, ступінь повороту, підйом та зниження, нахил
34. Назвіть позиції пари, які використовують в європейському бальному танці
35. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю Lunge. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
36. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю Same foot lunge. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
37. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю Over sway. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
38. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю Throwaway Over sway. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
39. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю Hinch line. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
40. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю Contra check. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
41. Продемонструйте фігуру-лінію європейського бального танцю X-line. Розкажіть ритмічну інтерпретацію фігури в різних танцях європейської програми.
42. Розкажіть історичні витoki та етапи формування танцю квістеп
43. Назвіть музичний розмір, темп танцю квістеп
44. В чому полягає методика роботи з підручником Д.Херна «Ballroom Technique of Advanced Figures»,

45. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Peppercot, поясніть техніку виконання.
46. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Scatter (Continuous) Chasse to Right, поясніть техніку виконання.
47. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Scatter (Continuous) Chasse to Left, поясніть техніку виконання.
48. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Pendulum Points, поясніть техніку виконання.
49. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Stutter Chasses to Hover, поясніть техніку виконання.
50. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Running Fishtail from PP, поясніть техніку виконання.
51. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Bounce Locks, поясніть техніку виконання.
52. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Rocket, поясніть техніку виконання.
53. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Left Side Runs to PP from Open Natural Turn, поясніть техніку виконання.
54. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Scissor Kicks, поясніть техніку виконання.
55. Продemonструйте фігуру європейського бального танцю квікстеп Topsy to Side Check, Back Check & Owersway, поясніть техніку виконання.
56. Назвіть різновиди бальних танців
57. Які перспективи розвитку різновиду конкурсного бального танцювання – секвей? В чому відмінність між секвей та шоу денс?
58. Розкажіть змагальні правила та вимоги яких необхідно притримуватись при створенні композиції секвей
59. Поясніть характеристику секвей - музикальність
60. Поясніть характеристику секвей - індивідуальна майстерність

3 курс 5 семестр

1. Які перспективи розвитку напрямку секвей?
2. Назвіть змагальні правила та вимоги яких необхідно притримуватись при створенні композиції секвей
3. Дайте пояснення характеристики секвей - музикальність
4. Що включає в себе поняття індивідуальна майстерність в секвей?
5. Надайте пояснення характеристики секвей - лінії та малюнки
6. Надайте пояснення характеристики секвей - використання простору майданчика
7. Надайте пояснення характеристики секвей - виконання перебудов
8. Надайте пояснення характеристики секвей – артистизм
9. Яка повинна бути тривалість виконання в композиції секвей парою підтримок, їх кількість, в чому полягає їх доречність?
10. Як відстежити відповідність підтримок в секвей рівню майстерності виконавців?

11. Яка повинна бути тривалість елементів та лексики з інших видів хореографії в композиції секвей згідно міжнародних змагальних правил?
12. Поясніть принципи контрастності та єдиності стилю частин секвей
13. Назвіть правила і обмеження складання композиції секвей : музичні вимоги, використання предметів, які не є складовою частиною костюма, підтримки, роздільне виконання спортсменами в секвей у вступі і в заключній частині номера, а також між танцями.
14. Назвіть принципи створення фонограми до секвей
15. Європейський та латиноамериканський «секвей» як окремий вид конкурсної хореографії, його принципи
16. Назвіть художні прийоми розкриття змісту танцю
17. Поясніть поняття - образ в секвей - художній, хореографічний та сценічний образ виконавців.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова література

1. Голдрич О. Хореографія: основи хореогр. мистецтва, основи композиції танцю / О. Голдрич. Львів : Край, 2003. 160 с.
2. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії : метод. посіб. / Б. М. Колногузенко ; Нац. хореогр. спілка України. 2-ге вид., допов. Харків, 2014. 319 с.
3. Колногузенко Б. М. Хореографічна сюїта [Електронний ресурс] : метод. матеріали з курсу "Мистецтво балетмейстера" / Б. М. Колногузенко. Харків : ХДАК, 2007. 95 с.
4. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Б. М. Колногузенко. Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
5. Кривохижа А. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера / А. Кривохижа. — Кіровоград : Центр.-Укр. вид-во, 2012. 172 с.
6. Мистецтво балетмейстера [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань: 02 "Культура і мистецтво", спец.: 024 "Хореогр.", спеціалізація: "Нар. хореогр.", ступінь: "Бакалавр" / Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Колногузенко Б. М., Мостова І. С.]. Харків : ХДАК, 2017. 26 с.
7. Основи композиції та постановки танцю: сучасна тема в хореографії : навч. посіб. / О. В. Лиманська [та ін.]. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2014. 114 с.
8. Рехвіашвілі А. Ю. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. / Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.

Додаткова література

1. Лисенко А. О. Спортивні танці (європейська програма) : навч. посіб. / А. О. Лисенко, О. В. Горбенко. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 344 с.
2. Hearn G. A Technique of Advanced Standard Ballroom Figures / G. Hearn. London, 2010. 240 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khkda-kxmlui/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>